

Bilag 2**Særskilte politiske forlig**

Oversigt over gældende særskilte politiske aftaler.

NR.	EMNE	DATO	AFTALEPARTER	INDHOLD
1	Aftale vedrørende dækningsafgiften i Århus Kommune	23. januar 1997	Socialdemokraterne Venstre Konservative Radikale Venstre Dansk Folkeparti Handels- og Industriforeningen i Århus Dansk Arbejdsgiverforening, Århus LO i Århus Århus Håndværkerforening Kooperationen i Århus	At Århus Kommune på langt sigt stiler imod en afskaffelse af dækningsafgiften. At afgiften sænkes med 0,5 promille om året fra og med budgettet for 1998. At provenuet som følge af ejendomsprisstigninger på intet tidspunkt bliver større i kr. end i det foregående år.
2	Fremsyn for Århus	31. maj 2007	Socialdemokraterne Radikale Venstre Venstre Konservative SF Enhedslisten	Modernisering af skoler samt dag- og fritidstilbud i Århus. Visionen er, at der over en 10-årig periode kan investeres 500 mio. kr. i modernisering af bygningerne, for at bygningerne kan karakteriseres som teknisk og pædagogisk tidssvarende. Finansieres via driftsbesparelser samt salg af overtallige bygninger.
3	Aftale vedrørende grundlaget for dispositionsplanen for Gellerup/Toveshøj	23. juni 2009	Socialdemokraterne Venstre SF Radikale Venstre Konservative	Rammerne for Gellerup/Toveshøjs fremtidige fysiske udvikling konkretiseres. Enighed om, at dispositionsplanen tager afsæt i programbestyrelsens anbefalinger, parallelopdrag m.v. Enighed om en attraktiv bydel, opstilling af effektmål, fokus på kvartersdannelser, nyt vejsystem, andel af almene boliger m.v.

			Brabrand Boligforening	
4	Aftale om dispositionsplanen	19. november 2010	Socialdemokraterne Venstre SF Radikale Venstre Konservative Brabrand Boligforening	Overordnet plan for området med udgangspunkt i helhedsplanens vision og ønsker for området. Planen indeholder planer for nybyggeri, nedrivninger og nye veje. Skal senere omsættes til lokalplaner.
5	Klimaplan 2012-2015 - Det intelligente energisamfund	Byrådsindstilling vedtaget i Byrådet 26. oktober 2011 (sag nr. 7)	Socialdemokraterne Radikale Venstre Venstre SF Enhedslisten Dansk Folkeparti	Klimaplan 2012-2015 følger op på byrådets vision om at blive CO2-neutral i 2030. Klimaplanen indeholder en række projekter inden for indsatsområderne energiforsyning, integration af vind, transport, bygninger, borgernes energiforbrug, indkøb og udbud, fysisk planlægning, det åbne land og klimatilpasning. Projekterne skal i høj grad realiseres gennem klimapartnerskaber. At realisere visionen om CO2-neutralitet vil forudsætte, at der kompenseres for den resterende mængde CO2 med tiltag uden for Aarhus Kommunes grænser. Det kunne fx være ved at plante skov, etablere vindmøller og etablere solceller. De afsatte midler rækker ikke til at blive CO2-neutral i 2030. Det anbefales at fastholde den nuværende vision.
6	Aftale om fastfrysning og efterfølgende aftrapning af dækningsafgiften i Aarhus Kommune	22. december 2011	Socialdemokraterne Venstre Konservative Erhverv Aarhus Aarhus Håndværker Forening Dansk Industri, Aarhus Dansk Byggeri, Aarhus LO i Aarhus	Videreførsel og fastfrysning af promillen for dækningsafgiften frem til 2020. En aftale om aftrapning af dækningsafgiften med 0,5 promille pr. år fra 2020. Den del af provenuet fra dækningsafgiften, som hidtil er gået til letbanen, bidrager indtil da til færdiggørelsen af den forbedrede vejforbindelse til Aarhus Havn.
7	Aftale om Sølystgade 30	7. marts 2013	Socialdemokraterne Venstre SF	Børnenes Jord, dagtilbudsgrupper, beboerhus, pædagogisk IT m.v.

			Konservative Radikale Venstre	
8	Aftale om styring, struktur og samarbejdskultur	19. marts 2013	Socialdemokraterne SF Venstre Konservative Dansk Folkeparti Radikale Venstre Enhedslisten	Udvikling af nye Aarhus-mål. Borgerinddragelse, styrket dialog med borgerne, ny Magistrat, samarbejdskodeks, delegationsplan, ændret sammensætning af FællesMED, kontorlokaler til Byrådets partier på Rådhuset, byrådets vederlag, track-and trace m.v.
9	Fremtidens folkeskole – dygtigere i fællesskab	20. september 2013	Socialdemokraterne SF Enhedslisten Radikale Venstre Enhedslisten Henrik Vestergaard Lars Skov	Rammerne for gennemførelsen af folkeskolereformen i Aarhus Kommune. Papiret indgår som bilag 3 til budgetforlig 2014-17. Det fremgår bl.a., at FU-området skal undersøges nærmere.
10	Ny erhvervsplan for Aarhus 2014-2017	Byrådsindstilling vedtaget i Byrådet 9. oktober 2013 (sag nr. 3)	Socialdemokraterne SF Venstre Konservative Dansk Folkeparti Radikale Venstre Enhedslisten	Erhvervsplanen sætter de brede rammer for den erhvervs- og bypolitiske indsats i Aarhus. Visionen er, at Aarhus fortsat udvikler sig som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft. Aarhus skal i samarbejde med de omkringliggende kommuner i Business Region Aarhus skabe en sammenhængende funktionel byregion, der gør hele området til et attraktivt sted at besøge, bo, studere, arbejde, investere og drive virksomhed.
11	Forlig om Fritids- og ungdomsskoleområdet i Aarhus Kommune	5. april 2014	Socialdemokratiet Venstre Enhedslisten Socialistisk Folkeparti Radikale Venstre Dansk Folkeparti Det Konservative Folkeparti Liberal Alliance	Tre FU-områder: Syd, Nord, og Vest, plus FU Gellerup-To-veshøj uændret. Budgettildeling efter demografi. FU-chef med ansvar for et sammenhængende FU-tilbud i Aarhus Kommune.

12	Eventuel yderligere etape-opdeling af forbedret vejforbindelse til Aarhus Havn	11. april 2014	Socialdemokraterne Venstre Konservative	Trods afslag fra Indenrigsministeriet på lånedispensations fastholdes etablering af forbedret vejforbindelse til Aarhus Havn (den planlagte 2. etape, tunnellsningen).
13	Forlig om Fritids- og ungdomsskoleområdet i Aarhus Kommune – tillæg	4. juni 2014	Socialdemokratiet Venstre Enhedslisten Socialistisk Folkeparti Radikale Venstre Dansk Folkeparti Det Konservative Folkeparti Liberal Alliance	Revurdér Gellerup-Toveshøj som særskilt FU-område inden 2020. Vær særligt opmærksom på, at 7. klasse nu indgår i ungdomsklub og ungdomsskole (samt andre præciseringer).
14	Revision af aftale om dækningsafgiften og finansiering af letbanen	25. juni 2014	Socialdemokraterne Venstre Konservative Aarhus Håndværker Forening Erhverv Aarhus Dansk Byggeri Dansk Industri Aarhus LO Aarhus	At aftrapningen af dækningsafgiften påbegyndes som forudsat i 2021, og at den er fuldt afviklet efter 2028. At fordyrelsen af letbanens etape 1 finansieres ved en fremrykning af midler fra dækningsafgiften. At parterne følger udviklingen i provenuet og aftrapningsprofilen nøje.
15	Aftale om 1. udmøntning af Mobilitets- og Vejfonden MOVE	4. december 2014	Socialdemokraterne Venstre Enhedslisten Radikale Venstre Dansk Folkeparti SF Konservative Liberal Alliance	Styrket fremkommelighed på Viborgvej og Ringgaden, Genvejens kryds med E45, Letbanens standsningssteder, cykelparkering og cykelruter.
16	Forligskredsmøde	19. januar 2015 2. februar 2015	S, SF og R	Konservative og Venstre trækker sig fra aftalen pga. uenighed om placering af en evt. kommende stormoské i Aarhus Vest.
17	Aftale om udmøntning af skolestrukturforliget	4. november 2015	Socialdemokraterne	Anvendelse af provenu fra salg af Vejlbj Skole og Kolt Skole til forbedring af de fysiske rammer for børn med gennemgribende

			SF Radikale Venstre	udviklingsforstyrrelser (Stensagerskolen), samt tilskud til skolefusionerne for Tranbjergskolen, Bavnehøjsskolen og Ellevangsskolen. Endvidere prioritering af midler til lokale multihalprojekter, herunder 4 mio. kr. til multihalprojekt i Mårslet.
18	Ny børne- og ungepolitik for Aarhus Kommune	Byrådsindstilling vedtaget i Byrådet 16. december 2015 (sag nr. 6)	Socialdemokraterne Venstre Enhedslisten SF Radikale Venstre Dansk Folkeparti Konservative Liberal Alliance	Børne- og ungepolitikken har særligt fokus på fire områder: Forebyggelse og tidlig indsats, mere og bedre viden om, hvad der virker, tættere samarbejde med forældre, hele bysamfundet som parter. Disse skal afspejles i udviklingen af kerneydelser og værdierne i politikken skal udleveres i hverdagen blandt børn, unge og voksne.
19	Ny plan for fritids- og ungdomsområdet	9. marts 2016	Socialdemokraterne Venstre Radikale Venstre Liberal Alliance Dansk Folkeparti Enhedslisten Konservative SF	Den nye plan for fritids- og ungdomsskoleområdet indeholder skærpet fokus på det enkelte barns og den enkelte unges udvikling. I planen fremhæves vigtigheden af samarbejde og tæt koordinering mellem de aktører og parter, der i fællesskab skal bidrage til børnenes læring, udvikling og trivsel. Særlige om den fælles opgave i forhold til at løfte udsatte børn og unge og mindske negativ betydning af social baggrund.
20	Mobilitetsplan for Aarhus Midtby	Endelig vedtaget i Byrådet 18. april 2018 (sag nr. 7)	Socialdemokratiet Radikale Venstre Socialistisk Folkeparti Enhedslisten Alternativet	Mobilitetsplanen sikrer koordinering og sammenhæng mellem en række selvstændige planer på infrastruktur og mobilitetsområdet. Mobilitetsplanen er grundlaget for en samlet prioritering af, hvordan færdselsarealerne udnyttes i Midtbyen.
21	Aarhus – en god by for alle uden udsatte boligområder ("Aftale om udsatte boligområder")	19. juni 2018	Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Det	*Ny aftale vedtaget august 2024. Aftalen skal sikre en sammenhængende by i social balance og sætter fokus på, at de udsatte boligområder skal udvikle sig til attraktive bydele til glæde for både områdernes borgere og

		Godkendt af byrådet 12. september 2018.	Konservative Folkeparti, Alternativet og Liberal Alliance	resten af byen. Aftalen skal danne ramme for drøftelser med boligorganisationerne, Landsbyggefonden og Staten.
22	Aftale om ændret aftrapningsprofil af dækningsafgiften i "Budgetaftale for 2019 med overslagsårene 2020-2022"	21. september 2018	Socialdemokratiet (13) Radikale Venstre (2) Socialistisk Folkeparti (3) Venstre (6) Det Konservative Folkeparti (1) Dansk Folkeparti (2) Enhedslisten (2) Alternativet (1) Liberal Alliance (1) I alt 31	Enige om at ændre aftrapningsprofilen for dækningsafgiften, sådan at afgiften aftrappes med 0,75 promille til 5,0 promille allerede i 2019, men til gengæld aftrappes lidt langsommere i de kommende år. Det samlede provenu fastholdes uændret frem til 2028.
23	Aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven	22. maj 2019	Alle partier: S, V, SF, RV, DF, EL, K, Alt, LA	Ny skole i Gellerup. Lukning af Tovshøjsskolen og anvendelse til Stensagerskolen, lukning og salg af Ellekær når ny skole er klar. Ændring af skoledistrikter
24	Administrationsgrundlag for sager om Borgerstyret Personlig Assistance	Forligskredsmøde d. 15. september 2021	Forligspartierne bag Budgetforlig 2019	Forligskredsen bag B2019 besluttede at fastholde en besparelse på området på 2,2 mio. kr. samt at tilpasse værktøjerne til at gennemføre observation.
25	Nedtrapning af dækningsafgift	August 2022	Socialdemokratiet; Venstre, Konservative, Aarhus Håndværker Forening, Erhverv Aarhus, Dansk Byggeri, Dansk Industri og FH-Aarhus.	Der er fortsat enighed om at fastholde dækningsafgiftens bortfald senest i 2028. Der er enighed om at genoptage drøftelserne om anvendelse af provenuet, når der er mere viden om udgiftsbehov. Parterne er enige om at regering og folketing skal gøres opmærksom på den uhensigtsmæssige økonomiske straf der er for kommuner der nedsætter dækningsafgiften.
26	Udvidelse af yderhavnen	8. februar 2023	Socialdemokratiet, Konservative, Socialistisk Folkeparti, Venstre	Forligspartierne ønsker en etape-opdelt havneudvidelse og giver med aftalen opbakning til en udvidelse i etape 1 på 43 hektar samt naturområdet Aarhus Blueline og en ny, men reduceret ydermole. Partierne lægger vægt på, at aftalen i vidt

				omfang imødekommer den rejste kritik vedrørende især klapning, havmiljø, klimabelastning og visuel påvirkning. Yderhavnen skal anlægges i tre faser. Inden for de enkelte faser vil udbygningen ske etapevis. Dette giver mulighed for at tilpasse udbygningen i takt med efterspørgslen og giver dermed også økonomisk sikkerhed i projektet. I etape 1's første fase anlægges Ydermolen, og der påbegyndes celler til jordopfyld. Denne fase forventes afsluttet i 2030. I anden fase foretages opfyld til Etape 1 (containerterminalen) på 43 hektar. Dette indebærer, at der etableres kaj, belægning og opsættes kraner i perioden 2031-2039. Det vil altså være en fremtidig beslutning og dermed være et nyt byråd, der skal tage stilling til, om og hvordan en eventuel etape 2 i givet fald skal anlægges. Udgangspunktet for aftalen er, at udviklingen i boligområderne er positiv, men også udfordret: flere har fået job, og flere unge er i arbejde eller uddannelse i de udsatte boligområder i Aarhus. Dog oplever beboerne kriminalitet, utryghed og negativ social kontrol, og samtidig er borgernes sundhed og børns trivsel under pres. Med den nye aftale er Aarhus Kommune nu klar til at tage det næste skridt. Aftalen indeholder blandt andet 1) en strategisk udviklingsplan for Herredsvang, som skal binde området tættere sammen med resten af byen, 2) Nye ejerboliger til børnefamilier i Vestbyen, 3) Stærkt fundament for den nye skole i Gellerup og 4) Sundhedstilbud tæt på borgerne.
27	Aftale om udsatte bydele	23. januar 2024	Socialdemokratiet Det Konservative Folkeparti Socialistisk Folkeparti Venstre Radikale Venstre Danmarksdemokraterne	

28	Aftale om løft af skolernes økonomi	Marts 2024	Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti Det Konservative Folkeparti Venstre Danmarksdemokraterne Radikale Venstre	På trods af de tilførte midler til skolerne med budget 2023 og 2024 mangler skolerne midler til specialklassepladser i 2024. Hvis skolerne skal sikre balance i deres budgetter for 2024 vil det ske ved at flytte budget fra almenområdet, hvilket forringer mulighederne for forebyggende indsatser. Forligsparterne er derfor enige om at igangsætte indsatser både med øjeblikkelig virkning og i et længere tidsperspektiv: Her og nu-indsats med ekstra bevilling til skolerne i 2024 med henblik på at fremme skolernes mulighed for at fastholde medarbejdere, som arbejder med trivsels-, sundhedsfremmende og bevægelsesaktiviteter, to-voksenordningen, inklusionsvejledere, mellemformer samt samarbejde med PPR om tidligere og praksisnære indsatser mv. En analyse af de strukturelle udfordringer og løsninger for skolerne set i sammenhæng med implementering af indsatserne under Brede Børnefællesskaber samt andre trivselsindsatser. Forligsparterne præsenteres for løsningerne ultimo juni, og de drøftes i forhandlingerne om budget 2025
29	Klimaneutralt Aarhus 2030	Forår 2024	Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Thure Hastrup (UFP)	Aarhus Byråd har siden 2008 forpligtet sig på en ambitiøs målsætning om et CO2-neutralt Aarhus i 2030. Forligsparterne bag aftalen er enige om at fastholde 2030-målet. En afgørende forudsætning for klimastrategien er den klimaøkonomiske tilgang, som et flertal i byrådet besluttede med budgetforlig 2024. Klimaøkonomisk tilgang betyder, at der er særligt fokus på de indsatser, der skaber størst mulig CO2-reduktion for pengene. Det vil give de bedste muligheder for at

				nå 2030-målet og gøre en reel forskel for klimaet. Forligsparterne er derudover enige om, at klimastrategien også skal tage ansvar for de væsentligste forbrugsbaserede udledninger. Forligsparterne er enige om, at afsættet på det forbrugsbaserede område også skal være med fokus på størst mulig CO2-reduktion for pengene
30	Ny grøn mobilitetsplan Aftale om grøn mobilitetsplan	Vedtaget i Byrådet d. 7. august 2024	Socialdemokratiet Det Konservative Folkeparti Socialistisk Folkeparti Radikale Venstre Danmarksdemokraterne Enhedslisten Thure Hastrup (UFP)	Aftalen udmønter aftale om Klimastrategi 2025-2030, hvor et flertal af byrådets partier blev enige om, at transportområdets CO2-udledning reduceres med 270.000 tons i 2030. En vigtig forudsætning for, at dette lader sig gøre er, at aarhusianerne får adgang til attraktive grønne transportvalg. Forligsparterne ønsker en styrkelse af den kollektive trafik, og er villige til, frem mod 2030, at prioritere både de anlægs- og driftsmidler, der skal til for at nå ambitionen om et trængselsfrit og højfrekvent kollektivt trafiksystem og realisere de derved forbundne klimareduktioner. Med det politiske forlig er målsætningen, at maksimalt 20% af det samlede antal ture, der foretages i kommunen i 2030, foregår i fossilbil. Dette er den væsentligste hjørnesteen i Aarhus kommunes målsætning om CO2 neutralitet i 2030.